

Tárgytematika / Course Description Ápolástan II.

ESLB_EGTM004

Tárgyfelelős neve /

Teacher's name: Dr. Szücs Petra Katalin

Félév / Semester: 2024/25/1

Beszámolási forma /

Assesment: Vizsga

Tárgy heti óraszám /

Teaching hours(week): 0/0/0

Tárgy féléves óraszám /

Teaching hours(sem.): 18/0/50

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

A hallgatók az Ápolástan I. tantárgy keretében elsajátított ismereteik alapján képesek lesznek az alapvető diagnosztikus és terápiás beavatkozások előkészítésére, és kompetenciájuk keretében az alapápolási és invazív tevékenységek kivitelezésére.

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

1. Az ápolás fogalma, feladatai, dokumentációja. Az ápolási folyamat lényege, ápolási dokumentáció vezetése.

Ápolástan I. tárgyból tanultak ismétlése: betegmegfigyelés, vitális paraméterek ellenőrzése.

Az ápolás szerepe a társadalomban. Az ápolói pálya bővülő szerepköre

Az ápolás gyakorlatának szakmai -, jogi - és etikai megközelítése.

Ápolási rendszerek: feladatközpontú és személyközpontú ápolás.

Az ápolási folyamat fogalma, jellemzői, célja, egyes szakaszai.

Az egészségügyi és ápolási dokumentáció.

Az egészségügyi dokumentációval kapcsolatos szabályozás, tartalmi elemek.

Az ápolási dokumentáció. Ápolási anamnézis, ápolási diagnózis, ápolási terv lényege, tartalma.

Demonstrációs termi gyakorlat: ápolási anamnézis felvétele, rövid-, közép-, hosszú távú ápolási terv készítése

2. A gyógyszerelés ápolói feladatai.

Gyógyszeres kezelés, gyógyszerformák, a gyógyszerek alkalmazásának módjai.

Gyógyszerelés irányelvei, szabályozása. Gyógyszereléssel kapcsolatos ápolói feladatok.

Gyógyszeradagok számolása.

Gyógyszerek tárolása.

Demonstrációs termi gyakorlat: gyógyszeradag számolás, átszámítás – átváltás más mértékegységre, ápolói feladatok a gyógyszerek alkalmazásának módja szerint

3. Enterális és parenterális gyógyszerelés ápolói feladatai.

Injekciózás indikációja, formái, eszközei, kivitelezése.

Egyéb gyógyszer alkalmazási technikák.

Dokumentációs feladatok injekciózással, parenterális gyógyszereléssel kapcsolatban.

Demonstrációs termi gyakorlat: injekciózás formái, injekció helyének kijelölése, beadási technikák, beadható mennyiség.

4. Infúziós kezelés ápolói teendői.

Az infúziós terápia fogalma, lényege, kivitelezése.

Infúzió bekötését megelőző feladatok.

Infúzió áramlási sebességének szabályozása.

Perifériás vénakanül és centrális vénakanül körüli ápolói teendők.

Gyógyszerek intravénás beadása.

Infúzió adagoló készülékek – volumetrikus infúziós pumpa, fecskendő infúziós pumpa (perfúzor) használata, indikációi.

Ápolói feladatok az infúziós terápia befejeztével.

Demonstrációs termi gyakorlat: Perifériás vénabiztosítás eszközei, módjai. Infúziós terápia kivitelezése: infúzió előkészítése, bekötése, lezárása. Infúziós szerelvények ismerete – Cseppszám meghatározás

5. Az oxigénterápia ápolói feladatai.

Az oxigénterápia lényege, indikációja, kivitelezési módjai, eszközei.

Pulzoximéter használata

Légutak átjárhatóságának fenntartása. Légúti váladék eltávolítása.

Inhalációs terápia.

Légúti minták vétele

Demonstrációs termi gyakorlat: oxigénterápia kivitelezése, oxigéntartalom átszámítása: L/perc-%. Inhalációs terápia kivitelezése.

6. Vérvétellel kapcsolatos ápolói feladatok.

Intravénás vérvétel lényege, szabályai, eszközei, előkészítése, kivitelezése.

Kapilláris mintavétel szabályai, ápolói feladatai

Artériás mintavétel szabályai, előkészítése, ápolói feladatai.

Glükómeter alkalmazása

Egyéb diagnosztikus laboratóriumi mintavételekkel kapcsolatos ismeretek: haemokultura. Zárt vérvételi rendszerek jelentősége. Alvadásában gátolt és natív mintavétel szabályai.

Demonstrációs termi gyakorlat: intravénás vérvétel gyakorlása, vércukor mérése a gyakorlatban

7. Táplálásterápia, táplálási módok.

Enterális – parenterális táplálás indikációi, kontraindikációi, kivitelezésének szabályai.

Tápszerek típusai. Egyes tápszerek tárolásának szabályai, adagolása.

Táplálóeszközök formái.

Demonstrációs termi gyakorlat: enterális – per os - táplálás kivitelezése

8. Nasogastrius (NG) szonda alkalmazásának ápolói feladatai.

Nasogastrikus szonda használatának indikációja, kontraindikációja, levezetésének szabályai, kivitelezése, ellenőrzése.

Szondatáplálás szabályai.

Egyéb szonda levezetési lehetőségek.

Nasogastrikus szonda gondozása. Szonda tehermentesítése.

Demonstrációs termi gyakorlat: nasogastrikus szonda levezetése, táplálás szondán keresztül, NG szonda gondozása, NG szonda eltávolítása

9. Vizelet- és székletürítési zavarok, megoldási technikái, ápolói feladatok.

Vizeletürítési zavarok - vizeletvizsgálat, vizelet felfogása, vizeletelvezetés elősegítése speciális eszközökkel, inkontinens beteg ellátása, ápolási teendők.

Egyszeri és állandó hólyagkatéterezés lényege, eszközei, kivitelezése.

Vizeletvizsgálat – mintavétel. Minta további vizsgálatra küldésének szabályai.

Széketürítési zavarok és megoldási technikái. Beöntések formái, kivitelezése. Skyballum. Széklet vizsgálatra küldése, mintavétel eszközei.

Demonstrációs termi gyakorlat: hólyagkatéterezés, beöntés kivitelezése

10. Egyes diagnosztikus vizsgálatok lényege, indikációja. Ápolói feladatok.

Előkészítés, segédkezés egyes vizsgálatok kivitelezésénél: UH, RTG, CT, MR, EKG, angiographia, bronhoscopia.

Demonstrációs termi gyakorlat: közreműködés eszközös vizsgálatoknál – standard 12 elvezetéses EKG készítése

11. Decubitus ellátásával kapcsolatos ápolói feladatok.

Kockázatfelmérés (skálák alkalmazása) és prevenciós stratégiák.

Nyomási fekélyek ellátása, ápolása.

Intelligens kötszerek fajtái, használata.

Decubitus ellátásával kapcsolatos dokumentációs feladatok.

Mintavétel sebekből.

Demonstrációs termi gyakorlat: decubitus ellátása a gyakorlatban, decubitus prevenciós eszközök alkalmazása a gyakorlatban.

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESSMENT'S METHOD

Kötelező kórházi területi gyakorlat teljesítése (50 óra/félév) a PAEOK-ban, előírt beosztás szerint, illetve a gyakorlat során, a gyakorlati naplóban rögzített ápolási tevékenységek elvégzése, teljesítése, dokumentálása. (A gyakorlatokat Ápolási és/vagy Krónikus Belgyógyászati és/vagy Belgyógyászati Osztályon töltik a Hallgatók.)

Az aláírás megszerzésének és a vizsgára bocsátásnak feltétele a kötelező klinikai területi gyakorlat letöltése, illetve az órákon való részvétel, írásbeli zárthelyi dolgozat sikeressége (60%)

A félév során, az utolsó konzultációs alkalmon írásbeli-zárthelyi dolgozat várható, melynek sikeressége (első óra alkalmával megbeszélte értékelés alapján) esetén a félév végén (vizsgaidőszakban) szóbeli-elméleti, valamint demonstrációs termi gyakorlati vizsga kerül kiírásra, az Ápolástan I-II. tantárgy elemeiből.

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

Elektronikus tananyag:

Dr. Oláh András: Az ápolástudomány tankönyve (Medicina Könyvkiadó Zrt., Budapest, 2012.)

Elérhetősége: <https://dtk.tankonyvtar.hu/xmlui/handle/123456789/12902>

Dr. Oláh András: Beavatkozások digitális kézikönyve (Medicina Könyvkiadó Zrt., Budapest, 2015.)

Elérhetősége: https://www.etk.pte.hu/public/upload/files/Palyazati_iroda/elnyert/Beavatkozások_digit_kezi_konyve.pdf

AJÁNLOTT IRODALOM / RECOMMENDED MATERIAL

Bokor Nándor: Általános ápolástan és gondozástan (Medicina Könyvkiadó Zrt., Budapest, 2013-2014.)

Elkin-Perry-Potter: Ápolói beavatkozások és műveletek (Medicina Könyvkiadó Zrt., Budapest, 2013.)

Perry-Potter: Az ápolás elméleti és gyakorlati alapjai (Medicina Könyvkiadó Zrt., Budapest, 1999.)

Nosza Magdolna: Ápolástani alapismeretek (Semmelweis Egyetem – Egészségügyi Főiskolai Kar, 2000.)

Dr. Oláh András (szerk.): Diagnosztika-terápia (Továbbképzési füzetek 113.) (Egészségügyi Szakképző és Továbbképző Intézet, Budapest 2009.)